FixLatvian pakotne*

Andrejs Vihrovs <andrey.vihrov@gmail.com>
Madars Virza <madars@gmail.com>

2010. gada 8. septembrī

Saturs

1.	levads	1	4.	Kļūdu ziņošana	2
2.	Lietošana 2.1. Pakotnes pieslēgšana	1 1	5.	Realizācija 5.1. Sagatavošanās darbam	3
	 Numerācija ar punktiem . Nosaukumu tulkojumi Virsrakstu pielāgojumi Tipografiskās īpatnības 	1 2 2 2		 5.2. Numerācija ar punktiem . 5.3. Nosaukumu tulkojumi 5.4. Virsrakstu pielāgojumi 5.5. Zemteksta piezīmes 	
3.	Citu pakotņu atbalsts	2		5.6. Citu pakotņu atbalsts	

1. Ievads

Lai gan latviešu valodas atbalsts LATEX sistēmā tiek pastāvīgi pilnveidots, dažādas lietas joprojām prasa manuālas izmaiņas. Šī pakotne ir dažu šāda veida uzlabojumu apkopojums; tā ir izveidota ar mērķi atvieglot latviešu LATEX lietotāja darbu.

Pakotne ir jālieto kopā ar XəTeX dzini. LaTeX formātu šajā gadījumā parasti ielādē ar xelatex komandu.

2. Lietošana

2.1. Pakotnes pieslēgšana

Pakotni pieslēdz ar \usepackage{fixlatvian} komandu. Tās ielādes laikā tiek pieslēgta arī Polyglossia pakotne, kā arī dokumenta valoda tiek uzstādīta uz latvian. FixLatvian pakotne būtu jāpieslēdz pēc Hyperref pakotnes, ja tāda tiek izmantota.

2.2. Numerācija ar punktiem

\ref I

Pēc automātiski izveidotajiem numuriem (nodaļas, sekcijas, attēli, utt.) tiek

^{*}Versija v1-dev (2010/07/04).

likti punkti (piem., «2.2. apakšnodaļa»). Tie parādās virsrakstu numerācijā, saturā un citos sarakstos, kā arī lietojot ierastās \ref un \pageref komandas. Saturā punkts netiek likts, ja numurs beidzas ne ar ciparu vai burtu (piem., «(a) Kāda attēla apakšattēls»).

\nref \npageref Dažreiz ir nepieciešams izmantot numuru bez tam sekojošā punkta, piem., «apakšnodaļa 2.2». Šim gadījumam ir paredzētas \nref un \npageref komandas, kuru lietošanas sintakse ir līdzīga \ref un \pageref komandām:

```
\nref \langle * \rangle \{ \langle iez\overline{i}me \rangle \} 
\nref \langle * \rangle \{ \langle iez\overline{i}me \rangle \}
```

2.3. Nosaukumu tulkojumi

FixLatvian pakotne satur vairāku nosaukumu un tekstu tulkojumus papildus tam, ko jau piedāvā Polyglossia pakotne. Tulkojamo tekstu saraksts satur gan dažas LAT_EX komandas, gan vairāku citu pakotņu komandas (sk. 3. nodaļu).

\alph \Alph \alph un \Alph komandas, kas pārvērš LATEX skaitītāju vērtības burtos, tagad izvada tikai latviešu alfabētā esošos, izņemot burtus ar diakritiskajām zīmēm.

2.4. Virsrakstu pielāgojumi

\part \chapter Standarta IAT_EX dokumentu klašu daļu un nodaļu virsrakstos numurs tagad ir pirms vārda, nevis pēc (piem., «1. nodaļa»). Izņēmums ir pielikumu virsraksts, kas saglabā veco kārtību («Pielikums A»). Daļas tiek numurētas ar arābu cipariem.

\caption

Attēlu un tabulu virsraksti tagad ir formā «1. att. Nosaukums».

2.5. Tipografiskās īpatnības

Pēc noklusējuma tiek uzstādīts vienāds atstarpju garums pēc visiem simboliem. Lai pēc pieturzīmēm tiktu liktas lielākas atstarpes, kā pieņemts angļu valodā, pakotnei jāpadod parametrs nonfrenchspacing:

\usepackage[nonfrenchspacing]{fixlatvian}

\footnote

Zemteksta piezīmju numerācija tagad sākas no jauna katru lappusi.

3. Citu pakotņu atbalsts

Šī pakotne ir savietojama ar Algorithms, Appendix, Caption, Doc, Hyperref, Listings pakotnēm.

4. Kļūdu ziņošana

Kļūdu ziņošanai un uzlabojumu ieteikšanai var lietot autoru e-pasta adreses, kā arī izmantot tiešsaistē pieejamo problēmu izsekošanas sistēmu: http://code.google.com/p/fixlatvian/issues/.

5. Realizācija

5.1. Sagatavošanās darbam

```
Sākumā ielādē citas pakotnes, kas nepieciešamas darbam.
                       1 \RequirePackage{caption}
                       2 \RequirePackage{etoolbox}
                       3 \RequirePackage{perpage}
                       4 \RequirePackage{polyglossia}
                       5 \RequirePackage{xstring}
                          Pieņem, ka pirmajām rindkopām ir atkāpes.
                       6 \RequirePackage{indentfirst}
                          Uzstāda latviešu valodu kā dokumenta valodu.
                       7 \@ifundefined{latvian@loaded}{\setdefaultlanguage{latvian}}{}
                          Definē un apstrādā pakotnes parametrus.
                       8 \DeclareOption{frenchspacing}{\frenchspacing}
                       9 \DeclareOption{nonfrenchspacing}{\nonfrenchspacing}
                      10 \ExecuteOptions{frenchspacing}
                      11 \ProcessOptions\relax
                     Definē brīdinājumu un paziņojumu izvada komandas.
       \FixL@warning
\FixL@warning@noline
                      12 \mbox{$12 \rightarrow $1] {\packageWarning{fixlatvian}{\#1}} }
          \FixL@info
                      13 \newcommand{\FixL@warning@noline}[1]{%
                      14 \PackageWarningNoLine{fixlatvian}{#1}}
                      15 \newcommand{\FixL@info}[1]{\PackageInfo{fixlatvian}{#1}}
                          Pārbauda, ka Hyperref pakotne nav tikusi ielādēta p\bar{e}c šīs.
                      16 \newif\ifFixL@hyperref@before
                      17 \@ifpackageloaded{hyperref}{\FixL@hyperref@beforetrue}{}
                      18 \AtBeginDocument{%
                           \@ifpackageloaded{hyperref}{%
                      19
                      20
                             \ifFixL@hyperref@before
                      21
                               \FixL@warning@noline{%
                      22
                                 This package should be loaded after hyperref%
                      23
                               ጉ%
                      24
                             \fi
                      25
                          }{}}
         \FixL@alnum Define arī palīgkomandas.
   \FixL@patchfailed
                      27 \newcommand{\FixL@alnum}{%
                          ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ%
                           abcdefghijklmnopqrstuvwxyz%
                      29
                      30
                          0123456789%
                      31 }
                      32 \newcommand{\FixL@patchfailed}[1]{%
                          \FixL@info{Could not change the definition of the \protect #1 command}}
```

5.2. Numerācija ar punktiem

\FixL@p Definē punkta pievienošanas komandu. Pēc punkta neatļauj teikuma beigas (svarīgs tikai ar \nonfrenchspacing) un rindas beigas.

34 \newcommand{\FixL@p}{.\@\nobreak}

\@seccntformat

Pievieno punktu sekciju u.c. numuriem virsrakstos. \@seccntformat komandas oriģinālā definīcija atrodas tex/latex/base/latex.ltx datnē.

- 35 \CheckCommand*{\@seccntformat}[1]{\csname the#1\endcsname\quad}
- 36 \renewcommand{\@seccntformat}[1]{%
- 37 \csname the#1\endcsname\FixL@p\hspace{.66667em}}

\numberline

Pievieno punktu ierakstiem saturā un citos sarakstos. Ja ieraksta numurs beidzas ne ar ciparu vai latīņu alfabēta burtu, tad punktu neliek. \numberline sākuma definīcija atrodas tajā pašā datnē kā \@seccntformat.

```
38 \let\FixL@old@numberline\numberline
39 \renewcommand{\numberline}[1]{%
40 \StrRight{#1}{1}[\FixL@tempa]%
41 \FixL@old@numberline{#1%
42 \IfSubStr{\FixL@alnum}{\FixL@tempa}{\FixL@p}{}%
43 }}
```

\nref \npageref Saglabā vecas \ref un \pageref versijas \nref un \npageref komandās. Hyperref pakotne pārdefinē šīs komandas \begin{document} izpildes laikā, tāpēc FixLatvian pakotnes definīcijas jāievieš pēc tam.

```
44 \AtBeginDocument{%
45 \let\nref\ref
46 \let\npageref\pageref
47 }
```

\ref Izveido \ref un \pageref jaunās versijas — ar punktiem. Sākumā definē koman-\pageref du, kas būs pamats visām lietotāja līmeņa komandām.

```
48 \newcommand{\FixL@ref@base}[4]{%
49 \begingroup
50 \newcommand{\FixL@tempb}{\csname n#1\endcsname #2{#4}\FixL@p}%
51 \IfStrEq{#3}{hyper}{\hyperref[#4]{\FixL@tempb}}{\FixL@tempb}}%
52 \endgroup
53 \nobreak % Extra \nobreak
54 }
```

Pēc tam definē pašas komandas, izmantojot iepriekš izveidoto. Padara iespējamu šo komandu izmantošanu «kustīgajos parametros». ^{1}

```
55 \AtBeginDocument{%
```

- ^{56} \@ifpackageloaded{hyperref}{%

- 59 \renewcommand{\ref}{\@ifstar\FixL@ref@star\FixL@ref}%
- 60 \newcommand{\FixL@pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{hyper}{#1}}%
- 61 \newcommand{\FixL@pageref@star}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{*}{}{#1}}%
- 62 \renewcommand{\pageref}{\@ifstar\FixL@pageref@star\FixL@pageref}%

¹\DeclareRobustCommand nevar izmantot ar Hyperref versijām, jo ref⊔ un pageref⊔ identifikatorus joprojām izmanto \nref un \npageref komandas. Toties \robustify no etoolbox pakotnes neprasa papildus komandu definēšanu.

```
63     }{%
64     \renewcommand{\ref}[1]{\FixL@ref@base{ref}{}{}{#1}}%
65     \renewcommand{\pageref}[1]{\FixL@ref@base{pageref}{}{}{#1}}%
66     }%
67     \robustify{\ref}%
68     \robustify{\pageref}%
69 }
```

5.3. Nosaukumu tulkojumi

```
Pielāgo dažus IATEX nosaukumus.
   \alsoname
\chaptername
              70 \gappto\captionslatvian{%
\figurename
                   \renewcommand{\alsoname}{sk.~arī}%
 \indexname
              72
                   \renewcommand{\chaptername}{nodala}%
              73
                   \renewcommand{\figurename}{att}%
  \partname
              74
                   \renewcommand{\indexname}{Rādītājs}%
 \tablename
              75
                   \renewcommand{\partname}{dala}%
    \seename
              76
                   \renewcommand{\tablename}{tabula}%
              77
                   \renewcommand{\seename}{sk.\@\nobreak}%
              78 F
```

5.3.1. Numerācija ar latviešu burtiem

\Calph Izmaina \Calph un \Calph komandu definīcijas, lai tās saturētu tikai latviešu \Calph alfabēta burtus bez diakritiskajām zīmēm.

```
79 \renewcommand{\Qalph}[1]{%
80 \ifcase #1\or a\or b\or c\or d\or e\or f\or g\or h\or i\or j\or k\or 1%
81 \or m\or n\or o\or p\or r\or s\or t\or u\or v\or z\else\@ctrerr\fi}
82 \renewcommand{\Qalph}[1]{%
83 \ifcase #1\or A\or B\or C\or D\or E\or F\or G\or H\or I\or J\or K\or L%
84 \or M\or N\or O\or P\or R\or S\or T\or U\or V\or Z\else\@ctrerr\fi}
```

5.4. Virsrakstu pielāgojumi

5.4.1. Daļu un nodaļu virsraksti

\@makechapterhead

Izmaina nodaļu virsrakstu vārdu secību no «Nodaļa 1» uz «1. nodaļa» (bet atstāj «Pielikums A»). Ja «\@chapapp\space \thechapter» virkne nav atrodama \@makechapterhead komandā, pieņem, ka lietotājs izveidojis savu variantu, un neko nedara.

```
85 \@ifundefined{@makechapterhead}{}{%
    \patchcmd{\@makechapterhead}{%
87
      \@chapapp\space \thechapter
88
      \IfStrEq{\@chapapp}{\appendixname}{%
89
        \@chapapp\space\thechapter
90
      }{%
91
        \thechapter\FixL@p\space\@chapapp
92
93
    }{}{%
94
      \FixL@patchfailed{\chapter}%
95
```

To pašu dara arī ar daļu virsrakstiem. Hyperref pakotne izveido savu \part definīciju, tāpēc šis gadījums arī jāņem vērā.

```
97 \newcommand{\FixL@fix@part}[1]{%
     \@ifundefined{#1}{}{%
98
       \renewcommand{\thepart}{\arabic{part}}%
99
       \expandafter\patchcmd\csname #1\endcsname{%
100
         \partname\nobreakspace\thepart
101
102
       }{%
103
         \thepart\FixL@p\space\partname
104
       }{}{%
105
         \FixL@patchfailed{\part}%
106
107
     }}
108 \AtBeginDocument{%
     \@ifpackageloaded{hyperref}{%
109
       \FixL@fix@part{H@old@part}%
110
     }{%
111
       \FixL@fix@part{@part}%
112
113
```

5.4.2. Attēlu un tabulu virsraksti

Izmaina virsraksta pirmās daļas atdalītāju.

```
114 \DeclareCaptionLabelSeparator{period0}{.\0\space}
```

115 \captionsetup{labelsep=period@}

Izmaina virsraksta pirmās daļas noformējumu.

116 \DeclareCaptionLabelFormat{latvian}{#2\FixL@p\space #1}

117 \captionsetup{labelformat=latvian}

5.5. Zemteksta piezīmes

Sāk zemteksta piezīmju numerāciju no jauna katru lappusi.

118 \MakePerPage{footnote}

5.6. Citu pakotņu atbalsts

```
\FixL@inpackage
```

Sākumā izveido palīgkomandas nosaukumu utt. maiņai citās pakotnēs.

```
\AtBeginDocument{\@ifpackageloaded{#1}{#2}{}}}
            121 \newcommand{\FixL@translate}[3]{%
            122 \FixL@inpackage{#1}{%
                  \expandafter\renewcommand\csname #2\endcsname{#3}%
            123
            124
```

5.6.1. Pakotnes Algorithms atbalsts

\listalgorithmname

Izmaina algoritmu saraksta nosaukumu.

```
125 \FixL@translate{algorithm}{listalgorithmname}{Algoritmu saraksts}
```

Izmaina algoritmu tekstu nosaukumu.

126 \FixL@inpackage{algorithm}{\floatname{algorithm}{Algoritms}}

5.6.2. Pakotnes Appendix atbalsts

\appendixtocname Izmaina pielikumu sadaļas virsrakstu saturā.

127 \FixL@translate{appendix}{appendixtocname}{Pielikumi}

5.6.3. Pakotnes Doc atbalsts

\GlossaryPrologue Veic dažas izmaiņas, kas nepieciešamas šī paša dokumenta izveidei.

 $\label{lem:local_local_local_local} $$ \prod_{128} \end{\mathbf{FixL@doc@glossaryname}_{Izmainu saraksts}} $$$

 $\label{loss-condition} $$ \operatorname{loss}_{129} \left(\frac{doc}{GlossaryPrologue}\right). $$$

\section*{\FixL@doc@glossaryname}% 130

131

132 }}

133 \FixL@inpackage{doc}{\IndexPrologue{%

134 \section*{\indexname}%

135 \markboth{\indexname}{\indexname}%

136 Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda;

137 pasvītrotie numuri norāda uz komandas \ifcodeline@index definīcijas

138 pirmkoda rindu\else definīciju\fi; numuri parastajā rakstā apzīmē

139 \ifcodeline@index pirmkoda rindu\else lappusi\fi, kurā komanda tiek

140 izmantota.%

141 }}

142 \FixL@translate{doc}{generalname}{Vispārīgs ieraksts}

Ir pieejama arī latviskota *MakeIndex* stila datne Doc rādītāja izveidei.

5.6.4. Pakotnes Listings atbalsts

\lstlistlistingname Izmaina pirmkoda tekstu saraksta nosaukumu.

143 \FixL@translate{listings}{lstlistlistingname}{Pirmkoda tekstu saraksts}

\lstlistingname Izmaina pirmkoda tekstu bloku nosaukumu.

144 \FixL@translate{listings}{lstlistingname}{%

145 \ifx\lst@@caption\@empty P\else p\fi irmkods}

Rādītājs

Numuri kursīvā apzīmē lappusi, kurā aprakstīta attiecīgā komanda; pasvītrotie numuri norāda uz komandas definīcijas pirmkoda rindu; numuri parastajā rakstā apzīmē pirmkoda rindu, kurā komanda tiek izmantota.

Simboli	\appendixtocname $\underline{127}$
\@Alph <u>79</u>	
\@alph <u>79</u>	${f C}$
$\mbox{\em 0makechapterhead}$ 85	\caption 2
\@part 97	\chapter 2
\@seccntformat 35	\chaptername $\dots \dots \underline{70}$
${f A}$	${f F}$
\Alph 2	\figurename $\underline{70}$
\alph 2	\FixL@alnum $\underline{27}$, 42
\alsoname <u>70</u>	\FixL@doc@glossaryname . 128, 130, 131

\FixL@fix@part 97, 110, 112	${f L}$
\FixL@info <u>12</u> , 33	\listalgorithmname <u>125</u>
\FixL@inpackage <u>119,</u> 126, 129, 133	\lstlistingname <u>144</u>
\FixL@old@numberline 38, 41	\lstlistlistingname 145
\FixL@p <u>34,</u> 37, 42, 50, 92, 103, 116	_
\FixL@pageref 60, 62	N
\FixL@pageref@star 61, 62	\npageref
\FixL@patchfailed $\dots 27, 95, 105$	\nref
\FixL@ref 57, 59	\numberline 38
\FixL@ref@base 48, 57, 58, 60, 61, 64, 65	_
\FixL@ref@star 58, 59	P
\FixL@translate $\underline{119}, 125, 127, 142-144$	\pageref
\FixL@warning $\underline{12}$	\part \
\FixL@warning@noline $\dots 12, 22$	\partname 70, 101, 103
\footnote	<u>,</u> ,
$\mathbf{G}$	${f R}$
\generalname 128	\ref
~~-~~	, , _
\GlossaryPrologue $\dots \dots 128$	${f s}$
I	\seename 70
\ifFixL@hyperref@before 16, 20	
\indexname	${f T}$
\IndexPrologue 128	\tablename